

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Roskilde-Riim

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 119. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1814_222-txt-shoot-idm5669.pdf (tilgået 24. april 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

O, vil Kristus som af Døde
Staae i Nord forklaret op,
Skal en hellig Morgenrøde
Stærk forgyldte Bjergets Top?
Skal den Mørket overraske
Kristjan, fra den Kongeby,
Som du bygde op af ny
Da den gamle sank i Aske.
Skal i Nord det Jertegn skeep,
Som vi der afbildet se,
Kan til Fjendens Harm det lykkes
At Guds nye Stad opbygges,
Mens den Gamles Levning staar;
Saa det kan for Alvor giælde,
Hvad om Opsloe er at melde:
Forstad er den gamle By
End med Ære for den ny!
Da, naar det i Norden dages,
Da skal og dit Støv optages
Fra den mørke Kielderstue
120Dufte under Korets Bue.
Lad saalænge kun med Fred
Støvet under Kirken hvile!
Styrte da dens Buer ned,
Kan det der vemodig smile,
Gjennem Aske, gennem Grus,
Vist det finder Herrens Hus,
Om ei før, saa i den Stund,
Da udsovet er hvert Blund,
Da selv dybt i Gravens Gjemme
Støvet skal *Hans* Røst fornemme,
Som, imens det havde Øre
Det *undslog sig* for at høre.
Gudsfrygt styrker Land og Rige,
Det var Kristjans Kongeord,
Støvet stærker den tillige,
Fører det til høie Kor;
Ja den er et Arvegods,
Som ei Tyve kan bortliste,
Som ei Fjender kan udvrise,
Som til Størkelse og Roes
Kan i mange Snese Led,
Gjennem Slægten vandre ned.
Fredrik! det kan du beseigle,
Til din Faders Krone var,
Der jo Nok som vilde beile;
121Korfits, Karl og Valdemar
Beilede med Guld og Skjolde,
Og med Kløgt til væene Brud,
Men din Faders Haab til Gud
Lod de gierne dig beholde.
Se! hvad hjalp dem Guld og Kløgt?
Se! hvad hjalp de Herreskjolde?
Kronen fulgte Herrens Frygt,
Begge Gud dig lod beholde.
Ære være Ham og Pris!
Ved sin Tjener, Sjællands Hyrde,
Han dig paa saamangen Viis
Skænkede, lettede gyldne Byrde.
Kristjan mærkede heel silde
At der nok var dem som vilde
Med Guldæblet spille Bold,
Dog betids han det i Skrin,
Rakte til sin Biskop fin,
Gav det dermed Gud i Vold.
Korfits! derfor var omsonst

Al din Rævekløgt og Konst;
Brochmand fik du listet ud
Klogelig af Kaarestue,
Men at udelukke Gud,
Det var over din Formue,
Ihvor fint du trak dit Straa
122Maatte du det korte faae.
Saaest du det, du kloge Daare!
Kom ei Jesper med at kaare,
Kronen satte dog hans Haand
Hvor den Kristian det loved,
Og med Salvelse i Aand,
Salvede han Fredriks Hoved.
Herren nok for mig vil sørge,
Fredrik, saa dit Valgsprog lød,
Saga knap sig lader spørge
Om Du siden det fortrød.
Du til Biskop var optugtet,
Tugten havde synlig frugtet;
Helst du var i Klerkes Lav,
Gud ved dem dig Ære gav.
Staar det under Danmarks Krone?
Griffen vogter Guld i Nord,
Fuglen du paa Fjer og Tone;
Kiendte jo ved Bispebord.
Gud med Svanefjeren skrev
Dig et bedre Kongebrev
End de kloge Rigens Raade,
Kun til liden Lyst og Baade
For de arme Rigens Faar,
Ridsede med Ulvehaar.
123Hedningskjalde digtet har:
Gefion med Troldeplov
Pløjede, og Jernet skar
Sølund bort fra Sveaskov;
Gøste nu med Troldeplov
Pløiede i Øresund,
Og fra gamle Daneskov
Skar han bort en faver Lund.
Dog han ei med al sin Møie
Kunde Sølund til sig pløie,
Thi paa Kanten stod et Træ,
Dybt laa Rødderne og brede,
Kongefuglen i dets Læ
Havde bygget sig en Rede;
Gøste brugte Ild og Staal,
Huggede saa hvast forneden.
Vilde med sit Svovelbaal
Ryge Fuglen ud af Reden;
Kongefuglen frygted Gud,
Vilde ei af Reden ud,
Tænkte: det som fløtter Bjerge,
Kunde og hans Rede værge.
Gøste svor, at om den Rede
Under høie Himmelblaa
Hængte i en Stjernekiæde,
Var han Karl for den at naa.
124Grævlinger krøb ud af Roden
Og med hvasse Tand de beed
Svenske Drot saa hardt i Foden,
At han glemte brat sin Eed;
Fattig Fugl fra Klosterbord
Sang saa skingrende et Kor,
Slog saa kiækt med Klo og Vinge,
At hans Øren maatte klinge.
Gøste foer fra Axelstad,

Fredrik i sin Rede sad,
Gøstes Æt er lagt i Jorden,
Fredriks troner end i Norden.
Hovmod slutter af sin Svimlen
At den staar saa høit som Himlen,
Englekloge Dumrian!
Faa engang dog den Forstand,
Det er Svælget som gjør svimmel,
Var det Høiden, mener du
Da vor Herre sad endnu
Rolig i sin høie Himmel?
Se dog hist, hvor Lag paa Lag
Ligge Jordens stolte Daarer
Knuste ved et Tordenslag,
Badede i salte Taarer!
Hvor de under Ormetand
Tygge Tungerne i Pine.
125Hør dem i det mørke Land,
Hvor de gnidsle, hvor de hvine,
Hvor evindeligt fortabte
De med Hyl og Djævleklam
Trodsende bespottede Ham,
Som dem i sit Billed skabte!
Se, og hør, og tag dig vare!
Trodsende forvovne Skare!
Kald det Heltemod og Daad,
Kald det Dyd og vise Raad,
Hvormed sig til Gud din Aand
Svinge vil paa egen Haand,
Helved er den visse Havn,
Hvor tilsidst din høie Stavn
Ankre maa i Evigheden.
Han som steeg fra Himlen ned
Ydmyg til de lave Dale,
Svang sig kun ved Ydmyghed
Atter op til høie Sale:
Døgnets Gubbe! Støvets Kæmpe!
Kan ei det din Hovmod dæmpe,
Se dog hvor det staar med Prent
Rundt paa Sagas Pergament:
Han som Alting har at raade,
Staar Hoffærdighed imod,
Giver Ydmyghed sin Naade.
126Kristjan træet og mat sig sleed
Paa den Lænke tyk og tung,
Som ham bandt ved Borgeled;
Mens han end var stærk og ung,
Syntes Krampen svart at skride,
Løsnæs ved den ene Side,
Lænkebunden dog han blev,
Krampen blev i Stolpen inde,
Der han sank, Man den inddrev,
Fastere end nogensinde.
Fredrik, du var ingen Kæmpe
Men paa Gud du leed saa fast,
Han forstod det saa at læmpe,
Lænken for dit Øie brast;
Herrens Vaaben synes ringe,
Intet kan dog for dem staa,
Lænken som det skøre Straa
Knustes ved en Svanevinge.